

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Martini Lvtheri Piae Ac Doctae Operationes In Dvas Psalmorvm Decades

Luther, Martin

Basileae

VD16 L 5540

Ego autem in misericordia tua speravi, exultavit cor meum in salutari tuo,
cantabo domino, qui bona tribuit mihi, & psallam nomini domini altissimi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37005

Nequando dicat inimicus meus praxualui aduersus eum: Qui tri-
bulant me, exultabunt si motus fuero.

Cum hic sit unus uersus in hebrzo, sententia clarior erit, si in medio ponat
coniunctio. Et, pro Tautologia elucidada, hoc modo: Ne forte dicat inimicus
meus, potui ei, & tribulatores mei exultet, q̄ motus fuerim. Nam uerbum, po-
tui ei, seu praxualui aduersus eum, psalmo. cxxvii. sic reddidit: Etenim non po-
tuerunt mihi. Sic enim hebræis dicitur, id quod praxualere aduersus quempia,
nos dicimus. Idem ergo est inimicos iactare se praxualuisse, & tribulatores ex-
ultare illum esse uictum. Quod utiq̄ fieret, si in morte obdormiret. Eandē sen-
tentia & psal. vi. in eosdem dicit: Discedite a me omnes, qui operamini iniqui-
tatem (id est, Auen, seu dolorem) quoniam exaudiuit dominus deprecatione
meam. Et. cxxvii. Nequando super gaudeant mihi inimici mei, & dum com-
mouentur pedes mei super me magna loquantur. Vbi eisdem pene uerbis ea-
dem sententia dicitur, ut patet.

Ista est iactantia & insultatio demonum, quales in Christo crucifixo per lu-
dæos euomebant. Si filius dei es, descende nūc de cruce, saluū fac te metipsum, *Insultatio ini-
mici grauisi-
ma.*
liberet eum, si uult. Vbi exalta' inimicus, ut uersu quarto questus fuit: Quod
ne fiat, aut nō imperpetuum irrecuperabiliter fiat, hoc deprecatur. Quod cum
ab hominibus fieri molestissimum sit in uictorijs his nugacibus rerum tempo-
ralium, incomparabiliter atrocior est confusio, si fiat a dæmonibus in his uicto-
rijs rerum æternarum. Quod & ultimum est malorum, quod dicit, Vx uictis,
ubi malis & afflictionibus additur ignominia, insultatio, & iactantia, quæ acri-
us solet urere, q̄ ipsa pugna, immo, q̄ ipsa cædes & casus: quo symbolo doce-
mur quid faciat æterna confusio uictis. Quomodo autem dæmones exultent, *Dæmones
exultant.*
quos credimus damnationem suā ubique secum ferre, alijs relinquo explican-
dum. Satis abundant exempla, fuisse eos ad lapsum sanctorum gauisios, & si
exempla non essent, tamen huius scripturæ autoritas sufficit ad rei ueritatem
asfruendam fidelibus.

Ego autem in misericordia tua speraui, exultauit cor meum in sa-
lutari tuo, cantabo domino, qui bona tribuit mihi, & psallam nomini
domini altissimi.

Hæc unus uersus in hebrzo sunt, & particula ultima, Et psallam nomini do-
mini altissimi, affuta est ex psal. vii. hebræus enim, alterā partem uersus, sic fi-
nit: Qui bona tribuit mihi, seu, ut ad uerbum reddam, Quoniam reddidit su-
per me. Itaq; tria membra habet prior pars: Speraui in misericordia tua, exulta-
uit cor meum in salutari tuo, cantabo domino. De quibus affectibus psalmo
quinto abunde dictum est. Opponere autem uidetur hæc inimicorum suorū
iactantia, ac si dicat: illi iactant se praxualuisse, exultant me succubuisse, at ego
non de mea uirtute, sed tua misericordia me iacto, & exulto non in mea uicto-
ria, sed in tuo salutari, id est, salute, qua me indignum longeq; alia meritum
saluum fecisti per misericordiam tuam. Ut Emphasis sit fortis in dictionibus,
misericordia tua, & salutari tuo. Quibus iterum inculcatur, quod sæpius in-
culcandum est, propter ignaros dei, & superbos hypocritas, neminem scili-
cet, non inueniri peccatorem damnabilem coram deo, nec posse subsistere
ante faciem Aquilonis huius dæmonum, quantumlibet sanctus & plenus
Aa iij bonis

Oēs damnabi-
les petōres co-
ram deo.

Nō nobis, sed domino cantā dum.

bonis operibus sit, quæ illi subito faciunt fordere suis accusationibus poterunt tiffimis, nisi syncera fide & spe, de suis meritis & dignitate desperans, parvillam gratuitamq; misericordiā dei apprehendat, & firmiter teneat, eaq; sola sese confidat salutem consecutum, ut sic stet occasio cantandi soli domino, nō nobis, qui in dignos mera misericordia saluos fecit, in qua salute exultare cor possit. Nā si aliud pdesset ad salutem, q̄ misericordia dei, idipsum sine dubio & hic posuisset: immo questus fuit, uniuersa consilia animæ suæ, inter quæ & de meritis suis tractauit, nō nisi dolorē ei præbuisse. Adeo misericordia sola necessaria, & nihil secum patit, in quo simul speret homo. Hoc enim esset diuaricari pedes & claudicare in duas partes, & more Samaritanorum simul deum & idolum colere, quē nemo colit, nisi fides syncera & unica in unicā misericordiā ei⁹. Alioquin non soli dño cantabitur, gratiaq; agentur, sed & idolo nostro, quod cooperatum fuerit: quod absit.

Contra meritorios sc̄tōs.

Quoniam reddidit. Non hic merita digni, condigni, congrui oportet somniare, Sicut hoc uerbum retribuere, seu reddere accipimus, quod enim per misericordiam solam redditur, indignis & gratuito redditur, cui debetur cantus, laus & gratiarum actio. Quod uero meritis redditur, sine misericordia, immo exigente iusticia, ubi laus debetur & cantus operanti nō reddenti. Qui impij doctores his pestibus doctrinæ suæ extinguit, exultationē cordis & suauitatem dei in hominibus, & auferunt laudem eius. Sicut Mich. ij. dicit: Mulieres populi mei eiecistis de domo deliciarū suarum, id est, de cōscientia exultate in salutari dulcis misericordix dei, & laudem meam tulistis a paruulis earum in perpetuum. Stat sententia, omnium hominū more quoque firmata, eos in benedictore letari, cantare, benedicere, qui se gratis adiutos intellexerint, quod quāto magis in deo præstandū est, ut intelligamus, & faciamus. Sciendum q̄ ea quæ in tētationibus amiserat, siue amississe uidebatur, post cumulatus, redente deo, receperit. Proinde retribuere potius amissionem meritorum, q̄ acquisitionem respicit, si scripturæ usum obserues, seu mutationem potius rerū, dum deus occidit, & uiuificat, peccatores facit, & iustificat, & omnino aufert omnia, ut omnia reddat. Quā crucis scientiā, qui non habent, coguntur istis somnijs agitari de congregandis meritis, quæ præmijs congruis, condignis, dignis compensentur, etiam apud deum. Nam, & illud Apostoli. Reposita est mihi corona iustitiæ, quā reddet mihi in illum diem iustus iudex, potius referam ad aduersarios pertinere, q̄ ad sua merita, hoc modo: Deus cum sit iustus iudex, reddet mihi in illo die coronam pro stercore, quō me in hoc die confundit mundus: Huic uero pro sua gloria, qua in hoc die superbit iniquus, reddet & mutabit ignominiam in illo die. Vt omnino significet aliud auferendū & aliud reponendū, utrūq; gratuita misericordia: Sicut Iesus sacerdos apud Zachariam, iij. exuitur uestibus sordidis, in quibus aduersabatur ei Satanas, & induitur mutatorijs, ut ibidem dicit.

Id quod, mihi & heb. alai, super me, dicitur, eadem dictio est quæ supra: Vbi que quo exaltabitur inimicus meus super me. Et psalmo. vij. secundū innocentiam meam super me. Vbi rectius dixissemus: secundū innocentiam meā mihi, q̄ ea quæ ex Hieronymo docuimus & præsumpsimus, cum eadem dictio motum ad locum duntaxat significet, ut & psalmo. xxxvij. Dum commouent pedes mei, super me, seu iudica ad me, seu mihi, ut super me ad uerbum iudica, nō ad innocentiam copuletur.

Psalmus